

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

178. An inducatur vacatio beneficii per sententiam privationis nullam, & qualiter procedat exceptio nullitatis, / notoria injustitiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

delicti; super qua valeat iudex Ecclesiasticus suum iudicium firmare juxta expressum textum *c. ut si clerici*. Lott. n. 26. Idque etiam si supponeretur clericum fuisse deprehensum in flagranti crimine-juxta *c. cum non ab homine. de judic.* Lott. nu. 27. Quamvis enim illa deprehensio excuset iudicem, quod minus, si deprehensum detineat, incurrat censuras, juxta *c. nuper. de sentent. excom.* Lott. n. 28. nihil tamen tribuit laico potestatis, utpote cujus jurisdictio in delicta clericorum non est prorogabilis; etiam in eo, quod clericus ipse in eam consentiat, aut neget se clericum, vel profiteatur etiam se laicum, Lott. n. 29. citans Bald. in *c. si qua per calumniam. c. de Episcopis & cleric.* n. 5. Pacian. de probat. p. 2. c. 34. n. 74. Jo. Andr. in *c. si iudex laicum. de sentent. excomm.* in 6. in principio.

Quaestio 177. An, & qualiter privationem hanc infligere valeat Vicarius?

Respondeo: Vicarium generalem Episcopi non posse absque speciali mandato Episcopi procedere ad hanc poenam privationis infligendam. *c. Luca. de benef. d. 11. n. 4.*

Quaestio 178. An inducatur vacatio beneficii per sententiam privationis nullam, & qualiter procedat exceptio nullitatis, & notoria injustitiae?

Respondeo ad primum negativè: Paris. l. 1. q. 7. n. 72. quia, quod nullum est, nullum praebet impedimentum. *c. illud. de jurepar.*

2. Respondeo ad secundum primò: eum, qui renunciavit appellacioni, non censi hoc ipso renunciavisse facultati dicendi de nullitate. Lott. l. 3. q. 18. n. 94. ex Bald. in l. unico. *c. ne una eademque causa provocare lit. §. ult. n. 9.*

3. Secundo: deductio nullitatis non suspendit executionem, ubicunque deducitur iudicatum ex tribus conformibus, juxta *Clem. ut calumniis. de re judicata.* Lott. l. 3. q. 18. n. 83. Et sic, dum in hoc casu trium conformium rescribitur super causa gravaminis vel nullitatis, vel restitutionis in integrum, non rescribitur aliter, quam cum clausula: *parito iudicato*: cujus vis adaequata est dictae *Clem.* ut nimirum non audiatur sententiam passus, donec perfectè sit paritum iudicatum; si enim rescriptum conceptum dicitur conditionale, ita ut illi, cui rescribitur, non acquiratur jurisdictio, nisi purificatà hac conditione, seu *parito iudicato*. Lott. n. 127. citans Socin. senior. *conf. 99. n. 10 l. 3. Put. decis. 419 per tot. l. 1.* Neque solet hac clausula omitti, etiam si processum fuerit per contradicatas, nisi in continenti possit doceri ex iisdem actis de nullitate. Lott. n. 128. juxta *decis. Rotae. 256. n. 1. apud Veral.* contra Staphil. *de lit. just. §. quando petitur commissio n. 10.* Importatque dicta clausula necessitatem restitutionis fructuum, & solvendi expensas. Lott. n. 130. quem vide. Unde jam, cum excipitur de tribus conformibus ad effectum promovendi calumniam in adhuc provocante, aut dicente de nullitate, vel etiam implorante extraordinarium remedium restitutionis in integrum, hoc unum solum disquiritur: nempe, an existat verè tres conformes. Lott. n. 104. Hanc autem conformitatem metimur ab identitate subjecti, super quo pronunciatum est, ut *Gl. in cit. Clem. V. tres.* Lott. cit. n. 104. Quamvis circa id ipsum sententia

fiat dividua, veluti, si non convenient in articulo condemnationis ad expensas, ita ut tunc in ea parte, in qua sunt difformes, excludatur, vel suspendatur iudicatum, ut *Cravetta conf. 163. n. 4. Menoch. conf. 145. Lott. n. 105.* In altera verò parte sustineri possit conformitas ad effectum dictae *Clem.* & sint exequibiles, ut *Gloss. cit. v. aliquid ex iis. Cravetta conf. 183. n. 2. Covar. 99. prac. c. 25. n. 6. Surd. conf. 27. n. 11. Lott. n. 106.* Neque pro constituenda hac conformitate ita adhaerendum verbis, ut non magis attendatur convenientia sententiarum in substantialibus. Lott. n. 107. citans Socin. jun. *conf. 73. n. 1. & 2. l. 2. thesauri,* & aliquor Rotae decisiones. Proceditur dicta *Clem.* etiam in tribus conformibus, una difformi seu contrarià sententià interpolatis; Neque enim requiritur ut dictae tres conformes immediate nullà intermedia contrarià sibi succedant. Lott. n. 108. citans Covar. ubi ante n. 3.

4. Nihilominus elideretur in excipiente de nullitate post tres conformes dicta praesumptio calumniae, & consequenter suspenderetur executio, si proponeretur nullitas ex jurisdictionis defectu. Lott. n. 109. citans *Gig. de pensio. q. ult. n. 20. Covar. ubi ante. n. 4. Barbat. conf. 44. nu. 1. Menoch. conf. 345.* modò manifestus sit hic defectus; alias enim non amitteretur ejus deductio, nisi post executionem confirmatam. Lott. n. 110. Estque id ipsum speciale in hac nullitate proveniente ex defectu hujus jurisdictionis nullatenus trahendum ad alias nullitates. Lott. n. 111. & 112. juxta *Gl. in cit. Clem. V. non obstante;* ratio hujus singularitatis est, quod hujus nullitatis exceptio potius concernat publicam, quam privatam utilitatem. Lott. n. 113. ex Anchar. in *cit. Clem. n. 7.* quae ideo etiam non cadit sub dispositione rejicente nullitates in genere. Lott. n. 114. citans Vant. *de nullitat. ex defectu jurisdictionis. n. 3. & 4. Gutrier. in pract. 99. civil. l. 1. q. 96. n. 8. Menoch. conf. 2. n. 152.* Nec venit sub commissione sanatoria, quae nullo modo pro ea datur. Lott. cit. n. 14. citans Staphil. *de lit. just. sect. commissio an detur super validitate processu.* Sarnen. in *compendio utriusque sign. n. 74.* Facilius autem rejicitur nullitas, si quae objiceretur non contra posteriorem sententiam, sed contra priorem confirmatam, parte non opponente, per duas sequentes. Lott. n. 116. citans *Alex. conf. 111. nu. 5. vol. 5. Felin. in c. eam quae de sent. & re judic. nu. 2.* Idque etiam si proponatur seu objiciatur nullitas ex defectu jurisdictionis. Lott. n. 117. Dum autem quaeritur de facto, an sit oppositum, non sufficit oppositio facta in genere ex clausula nullitatis; sed necessarium est, ut clausula hac fuerit ad speciem deducta. Lott. n. 118. De cetero tamen admitteretur exceptio nullitatis cujuscunque, modò resultaret in actis, si executio esset irretractabilis. Lott. n. 119. citans *Paul. de Eleazar. & Anchar. in cit. Clem. calumniis. Guidon. Papam. decis. 579. n. 4.*

5. Pari quoque modo admitteretur exceptio notoriae injustitiae; licet enim hac diversum quid sit à nullitate, etiam si resultaret ex iisdem actis, nisi sententia se referat ad ipsa acta; illi tamen ad hunc effectum impediendi executionem equiparatur. Lott. n. 120. & 122. modò tamen ea verè sit notoria: sententia enim, cum praesumatur ritè & rectè lata, adeoque justa, prout de jure fieri debuit; ut *Gl. in athen. generaliter. v. injustè. de Episcopis & cleric.* Menoch. *conf. 110. n. 6. cum communi;*

is, qui se fundat super hujusmodi iudicatio, non debet probare iustitiam, sed qui excipit, debet demonstrare hanc notorietatem iniustitiæ, ita ut non possit ne quidem subtiliter disputando vitium obfuscare, sive referatur ad iniustitiam, sive ad nullitatem. Lott. à n. 122. Et hæc quidem cum toto rigore cit. Clement. ubicunque existant tres conformes; de cætero

6. Respondeo ad secundum tertio: Dum deducitur iudicatum ex duabus tantum conformibus, aliquantò mirius proceditur; nam licet præservetur executio, non tamen rescribitur cum dicta clausula: *parito iudicatio*, suspensiva jurisdictionis; de qua sub initium responsionis præcedentis. Lott. à n. 132. Multòque minùs id fit, dum in hoc casu duarum conformium imploratur remedium extraordinarium; de quo *quest. seq.* Et videtur idem in hoc casu dicendum de exceptione nullitatis, quod de petita restitutione in integrum in hoc casu dicitur *quest. seq.* Licet autem Lott. n. 84. dicat, idem esse in hoc casu duarum conformium, ubi ex statuto vel jure speciali hoc inductum, ut nimirum duæ illa habeant vim trium, adeoque & in hoc casu militet dispositio cit. Clement. nimirum quòd nec agi, nec excipi possit de nullitate, nisi prius facta executione. Lott. n. 84. juncto n. 88. & seq. Subdit tamen idem Lott. n. 92. non satis videri perceptibile, qualiter in duabus tantum conformibus militet dicta dispositio, cum tanta, adeoque urgens suspicio calumniæ non sit contra excipientem de nullitate, qui unà vel altera sententiâ succumbit, quam qui tribus conformibus; neque ut Lott. n. 102. in diluenda hac præsumptione par sit ratio, dum in casu trium conformium hæc præsumptio calumniæ est juris & de jure (in cit. enim Clement. hoc supponitur, & super supposito disponitur) in secundo verò casu duarum conformium est simplex præsumptio juris, proindeque illa prior præsumptio vix manifestatà veritate in contrarium, credibilis est; posterior verò contraria probationi cedit, ut Menoch. de præsumpt. l. 1. q. 3. Lott. n. 103.

Questio 179. An, & qualiter privatus ob delictum restituendus sit, juxtaque possit remedium restitutionis in integrum?

1. Respondeo primò: Privatus ipso jure ob delictum ipso jure non est restituendus in hoc sensu, quòd ei spoliato aliunde non competat actio spoliæ, nec debeat restitui ad beneficium. Paris. l. 13. q. 5. n. 138. Quippe communis est sententia, quòd is, qui possidere amplius nequit beneficium, non secus ac ei, qui possidere non potuit, v. g. laico, danda non sit ad illud restitutio; cum clarè & notoriè constet de jure non potentis, & frustra tractatur de possessione illius, qui possidere non potuit, aut amplius non potest; Paris. ibidem n. 123. citans pro hoc plures, & id pluribus exemplificans, à n. 125. ut in intruso, in simonaco, hæretico, &c. ac demum subjungens n. 137. id procedere, seu spoliatum non esse restituendum ad beneficium, ubi constat notoriè de defectu proprietatis, pro quo citat Craver. cons. 790. n. 8. Menoch. de remed. recip. possess. remedio 5. n. 438. Mascard. de probation. conclus. 326. Econtra, ubi spoliatus non est ipso jure privatus ob delictum, potest restitui; sive crimina, quæ non privant ipso jure, non impediunt restitutionem. Paris. loc. cit. n. 40. citans Abb. in c. item cum. de restit. spol. n. 3.

P. Lenten. Fori Benef. Tom. 1. l. 1.

2. Respondeo secundò: Juste privatus ob delictum, si postea restituatur, porrigitur hæc restitutio ad beneficium, ubi beneficium interim alteri collatum non est; aliàs secus, quia hæc restitutio est gratiosa, inter quam & restitutionem iustitiæ est maxima differentia. Paris. l. 3. q. 7. n. 42. citans Bald. in c. constitutus. de rescript. Gemin. in c. quamvis. eodem tit. Abb. in c. ex tua. de cleric. non resident.

3. Respondeo tertio: privatus iniuste (intellige, quia delictum non merebatur tantam poenam, vel hæc inflicta contra juris præscriptum; aut etiam penitus innocenti) debetur restitutio in integrum; hoc est ad beneficium & omnia, quæ prius tanquam annexa ad beneficium habebat; puta ad stallum in choro, ad præbendam, dum canonicus est, ad jurisdictionem, si quæ beneficio annexa; Et hæc, etiamsi beneficium jam collarum alteri, quia hæc est restitutio iustitiæ, in qua valet communis regula, tantum restitutio in integrum restituit, quantum læsio abstulit. l. ult. ff. de restitut. in integ. & restitutio in integrum iustitiæ aufert jus alteri quæsitum, etiam plene & perfecte; Paris. loc. cit. n. 46. citans Paul. de Castro. ad l. gallus ff. de liber. & posthum. n. 14. Et hæc juxta ea, quæ tradit Paris. cit. q. 7. à n. 43. & 75. de restitutione in integrum minoris resignantis graviter in hac resignatione læsi.

4. Respondeo quartò: Imploratio restitutionis in integrum non suspendit executionem, dum iudicatum deducitur ex tribus conformibus, sed intrat dispositio cit. Clem. ut calumniis. & solet rescribi cum clausula *parito iudicatio*, secundum dicta paulò ante de exceptione nullitatis. Lott. l. 3. q. 18. n. 83. 127. 133. ubi verò non sunt tres conformes (etiamsi aliàs ex statuto, vel alio jure singulari simpliciter esset remota seu prohibita appellatio, vel etiam facultas dicendi de nullitate, quia ista sunt remedia diversa, quibus subvenitur victo; sublato autem uno non censetur sublatum aliud, Lott. loc. cit. n. 134. citans Imol. in cit. Clem. n. 7. Oldr. de restitut. in integrum. q. 75. nu. 31.) suspenditur executio, & non rescribitur cum dicta clausula: *parito iudicatio*; ubi fuit præventum in petenda restitutione in integrum (idque etiam causa restitutionis sit turbida. Lott. nu. 136. Gabr. de execut. rei iudicat. conclus. 1. n. 17. &c.) secus, si præventum in exequendo; tunc enim præservatur executio, & rescribitur cum dicta clausula. Lott. n. 135. dicens, sic observari in signatura. Ut autem dicatur in hac petitione restitutionis præventum, sufficit eam petitam esse. Lott. n. 137. citans Oldr. ubi ante. q. 42. n. 1. sicut econtra, ut dicatur præventum in executione, sufficit eam esse petitam, Lott. n. 138. citans Casar. de Grassis. decis. 20. n. 14. post decis. 277. l. 2. &c. cum hoc tamen discrimine, ut in petenda executione non sufficiat simplex petitio; sed requiratur illius admissio per decretum iudicis; etiamsi non fuerit deventum ad eisdem decreti executionem per actum extrinsecum, id est, per relationem executorialium; exinde enim, ubi nimirum iudex decrevit executionem, dicitur inchoata executio, ut prætextu restitutionis non possit illius cursus deinceps impediri. Lott. n. 139. & 140. citans aliquot Rota decisiones. Econtra in petenda restitutione, ut dicatur præventum, sufficit simplex petitio ipsius victi, per solennem tamen libellum coram eodem iudice, qui sententiam tulit; etiam si